

LAUSUNTO

15.06.2010

Dnro OKV/25/20/2010

VALTIONEUVOSTON OIKEUSKANSLERI

Sisäasiainministeriö

1/2

JAKELU

SISÄASIAINMINISTERIÖ

17.06.2010

INRIKESMINISTERIET

Viite:

Sisäasiainministeriön lausuntopyyntö 27.5.2010, SM024:00/2009

Asia:

Hallituksen esitys eduskunnalle laiksi kotoutumisen edistämisestä

Sisäasiainministeriö on pyytänyt lausuntoa hallituksen esityksestä eduskunnalle kotouttamislain uudistamiseksi. Uudistuksella lain soveltamisalaa muun ohessa laajennettaisiin koskemaan kaikkia Suomessa asuvia maahanmuuttajia, ja viranomaisten tehtäväjaosta säädettäisiin nykyistä selkeämmin ja yksityiskohtaisemmin.

Esityksen tavoitteita, muiden muassa maahanmuuttajanaisten kotoutumisen edistämistä, voidaan pitää tärkeinä ja perusteltuina. Esityksen jaksossa 4 Suhde perustuslakiin ja sääntämisyjärjestys (s. 98) todetaan, että lakiehdotuksen 68 § olisi merkityksellinen yhdenvertaisuusperiaatteen kannalta, sillä säännös asettaisi kokeiluun osallistavan (pitäisi varmaankin olla *osallistuvan*) maahanmuuttajan suotuisampaan asemaan muihin Suomessa asuviin nähden. Lakiehdotuksen 68 §:ssä esitetään säädettäväksi, että lastaan kotona hoitavan maahanmuuttajan osalta Osallisen Suomessa -kokeilussa voidaan poiketa lasten päivähoidosta annetun lain 11 a §:stä ja lasten kotihoidon tuesta annetun lain 1 §:stä siten, että kunnan järjestämään opetukseen osallistuva maahanmuuttaja säilyttäisi oikeuden kotihoidon tukeen lapsen päivähoidosta huolimatta. Edellytyksenä poikkeamiselle olisi, että vanhempi osallistuisi lapsen päivähoidon aikana kokeilun aikaiseen kotoutuskoulutukseen. Esityksen yksityiskohtaisten perustelujen (s. 92) mukaan kotihoidontuen säilyttäminen osa-aikaisesta päivähoidosta huolimatta toimisi kannustimena koulutukseen osallistumiseen, ja sen tavoitteena olisi tukea perheen, erityisesti naisten, yhteiskunnallisten valmiuksien ja osallisuuden lisäämistä. Yksityiskohtaisissa perusteluissa mainittu päivähoidon osa-aikaisuuden edellytys ja se, että päivähoitoon osallistuminen on ilmeisesti tarkoitettu rajoittaa nimenomaan koulutuspäiviin, ei ole kuitenkaan yksiselitteisesti luettavissa esityksen 68 §:stä. Kun säännöksessä on kyse poikkeuksesta kaikkien Suomessa asuvien yhdenvertaisen kohtelun vaatimukseen, esitän harkittavaksi säännöksen sanamuodon täsmentämistä.

Esityksen jakson 4 sivun 97 toinen kappale jää kesken, eivätkä siitä käy ilmi esityksen vaikutukset perustuslaissa turvattuun kunnalliseen itsehallintoon. Lakiesityksen 16 §:n toinen momentti jää samoin keskeneräiseksi. Ehdotuksen yksityiskohtaisista perusteluistakaan ei ilmene,

OIKEUSKANSLERINVIRASTO

mihin seikkoihin perheen kotoutumissuunnitelman tarvetta arvioitaessa tulisi erityisesti kiinnittää huomiota.

Viitaten 25.1.2010 antamaani lausuntoon (OKV/1/20/2010) hallituksen esityksestä eduskunnalle maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain 3 ja 19 c §:n muuttamisesta toteen, ettei oikeuskanslerinviraston tietoon ole tullut turvapaikanhakijoiden kotouttamiseen ja vastaanottoon liittyviä epäkohtia. Minulla ei näin ollen ole esityksestä muuta lausuttavaa.

Oikeuskansleri

Jaakko Jonkka

Vanhempi oikeuskanslerinsihteeri

Anu Rätty

OIKEUSKANSLERINVIRASTO
